

Przygotowanie do debat – scenariusze lekcji i ćwiczenia

Anna Wielgopolan/Piotr Stankiewicz
Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk
20.03.2021 r.

Przygotowanie do konkursu

- 7 scenariuszy lekcji (DOKUMENT: **03**)
- Ćwiczenia aktywizujące – rekrutacja grupy?
- Przeprowadzenie lekcji w zakresie ogólnego przygotowania do debaty nie jest obowiązkowe, ale może być pomocne
- Propozycja: włączenie wybranych ćwiczeń jako wstęp do cyklu lub „przerywnik” /rozgrzewka do lekcji z konkretnym pakietem.
- Materiał w całości – godzina wychowawcza?

Niewymagane: definicje (rodzaje błędów logicznych, figury stylistyczne)

Scenariusz lekcji 1.: *Umiejętności komunikacyjne*

- Słownictwo (artykulacja głosu, wyraz twarzy itp.)

Wskazówki dot. wystąpienia

- nie trać kontaktu wzrokowego z publicznością. Na notatki patrz możliwie jak najkrócej!
- Unikaj wtrąceń (zarówno „yyy”, „eee”, jak i nadużywane „ogólnie”, „generalnie”).
- Nie zapomnij robić przerw w trakcie mowy tak jak w naturalnej rozmowie!
- 30 min. – ćwiczenia.

Przykłady: autoprezentacja, słuchanie (naukowy alfabet), modulacja głosu,

Erasmus+ ĆWICZENIE 1

- **Może tego nie lubisz... ale sprawiłeś, że to pokochałem!:** Każdy uczeń wybiera obojętny dla niej/niego przedmiot (np. sprzęt kuchenny, mebel, część ubioru itd.) Następnie musi dać z siebie wszystko i opowiedzieć o nim jak najbardziej entuzjastycznie. Przez położenie nacisku w odpowiednich miejscach i użycie mowy ciała musi zaprezentować ten przedmiot jako najlepszą rzecz na świecie. Pod koniec gry uczniowie głosują na najbardziej przekonującego mówcę

„NAJNUDNIJSZY TEMAT NA ŚWIECIE” – co ćwiczymy?

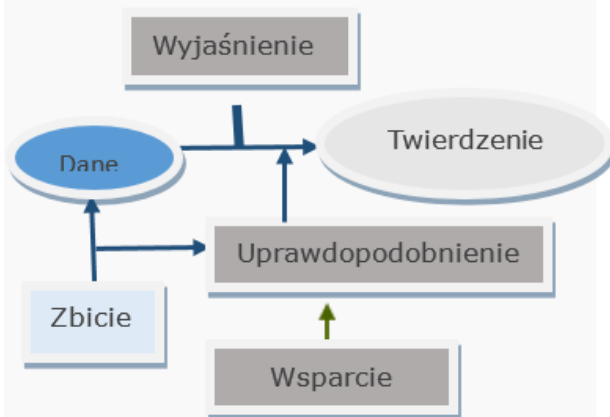
Modulacja głosu, gesty, kontakt wzrokowy z nad notatek, różnorodność, oddech, pauza w wypowiedzi

Scenariusz lekcji 2: *Mów o faktach naukowych, nie o własnych opiniach*

- fakt, opinia, twierdzenie, dowód, argument – rozróżnianie
- **Fakt:** oznacza dokładną i obiektywną informację na dany temat, której prawdziwość została udowodniona. Może zostać użyty do zbudowania argumentu.
- **Fakty naukowe:** składają się z obserwacji lub pomiarów, które zostały zreplikowane (czyli powtórzone i zweryfikowane) przez naukowców. Jednak ich prawdziwość trwa jedynie do momentu, gdy nie obalą ich nowe dane.
- **Opinia:** oznacza ideę lub sąd, którą podziela jedna lub więcej osób na temat zjawiska, procesu, osoby itp. Bazuje na subiektywnych odczuciach i wierzeniach.
- **Uzasadnienie:** Ten termin oznacza spójne logicznie stwierdzenie składające się z przyczyn uzasadniających, dlaczego twierzimy tak, a nie inaczej.
- **Argument naukowy:** stwierdzenie poparte powodami i dowodami wyjaśniające zjawiska obserwowane w świecie.

Scenariusz lekcji 3: *Stwórz przekonujący i merytoryczny argument*

Wzór argumentacyjny Toulmina (1958)

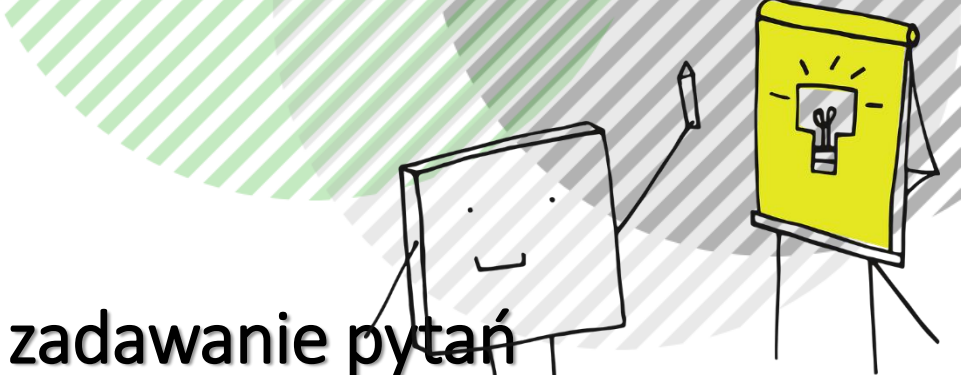

Według Toulmina argument to spójne logicznie przejście od danych do twierdzenia z użyciem wyjaśnienia, który uprawomocnia to przejście.

- TUD&I

Twierdzenie-uzasadnienie-dowody- implikacje (dlaczego to, co mówimy, jest ważne).

Zastosowanie geoinżynierii na dużą skalę to zagrożenie globalnego bezpieczeństwa. **Dlaczego? To nie tylko naruszenie równowagi geopolitycznej, też bezpośrednio zagrożenie militaryzacji zjawisk pogodowych.** To nie są przypuszczenia. To rzeczywistość. **USA zastosowały zasiewanie chmur jako broń w trakcie Operacji Popeye w Wietnamie, wydłużając porę monsunową, intensyfikując opady deszczu, co doprowadziło do nieprzejezdności dróg.** To ważne, bo ofiarami wojny pogodowej możemy stać się my wszyscy; to potencjalna broń masowego rażenia poza kontrolą.

Ćwiczenia: formułowanie argumentu i zadawanie pytań

ĆWICZENIE 2: argument+pytanie - ENERGETYKA WIATROWA

Pytania o wyjaśnienie: Ich celem jest ujawnienie słabych punktów przeciwnika przez poproszenie o dalsze wyjaśnienia.

Pytania wyzywające: Mają na celu „zaatakowanie” argumentów przeciwnika i podważenie ich wiarygodności.

Zapowiedzenie pytaniem idei lub argumentu: Ich celem jest przygotowanie publiczności na ideę lub argument, które dopiero padną w debacie.

Czy możesz dokładniej wyjaśnić, co masz na myśli

Jak w takim razie można wytłumaczyć....?

Jakie jest Twoje zdanie na temat?

Scenariusz lekcji 4.: *Poszukiwanie dowodów*

- **Nauczanie bezpośrednie (15 min.):** Słownictwo (cytat, dowód naukowy)
- Zadania dla uczniów: poszukiwanie i rozpoznawanie dowodów naukowych (publikacje naukowe – GOOGLE SCHOLAR, ocena dowodów)
- W przypadku projektu ODYSSEY – rekomendacja: dokładna znajomość pakietów, dodatkowo – zalecane źródła – potencjalna „przewaga” na drużyną przeciwną

Scenariusz lekcji 5: *Rozwijanie umiejętności językowych uczniów*

- **REGUŁA TRZECH:**

Przedstaw 3 argumenty

Każdy powtórz trzykrotnie (zapowiedź, argument, podsumowanie)

Trzyczęściowa struktura argumentu (+implikacja-zwrócenie się do widowni)

Dodawanie „mocy” wypowiedzi.(3 synonimy)

- *Zmiana klimatu jest pewna. Nieodwracalna. Nieodwołalna.*

UWAGA! Ograniczony czas wypowiedzi

Ponadto – figury stylistyczne

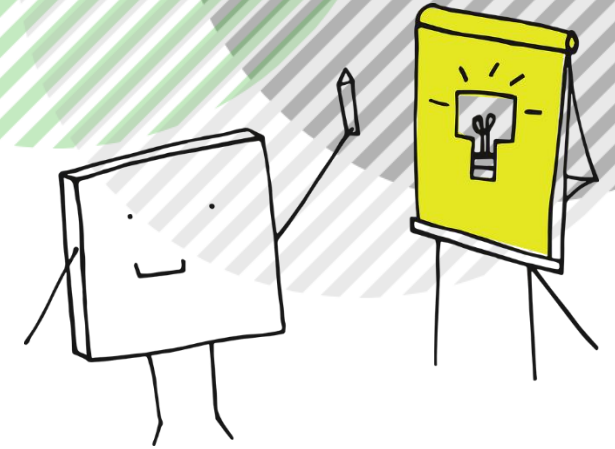
- **Metafora:** Figura ta przypisuje cechy jednej rzeczy, drugiej. *“Wiedza to władza”.*
- **Anafora:** Zdania lub frazy zaczynają się w ten sam sposób. *“Zero biedy. Zero głodu. Zero dyskryminacji. Tak osiąga się zrównoważony rozwój”.*
- **Epifora:** Zdanie lub zwroty kończą się w ten sam sposób. *“Energia słoneczna jest zrównoważona. Energia wiatrowa jest zrównoważona. Energia geotermalna jest zrównoważona.”*

Scenariusz lekcji 6: *Kontrargumentacja i zbijanie*

- **Zbijanie:** Pojęcie to określa tą część mowy, w której demonstruje się fałszywość argumentu przeciwnego (głównie przez atakowanie jego założeń). Zbicia tworzą ofensywne argumenty.
- **Kontrargumentacja:** Pojęcie to określa część mowy, w której podaje się argumenty przeczące argumentom przeciwników. Kontrargumentacja tworzy defensywne argumenty.
- Opis: atakowanie argumentu/odbudowanie argumentu

GENERALNIE STRUKTURA:

- Co oni powiedzieli...
- Dlaczego to nieprawda...
- Co my powiedzieliśmy...
- Dlaczego to prawda

ĆWICZENIE 3: „jestem zupełnie przeciwnego zdania”

„Używanie turbin wiatrowych zmniejszyłoby szkody wywołane zmianami klimatu”.
[dlaczego to nie argument?]

„Nie mogę się bardziej nie zgodzić, ponieważ używanie turbin wiatrowych może również dokładać się do ocieplenia klimatu. Badanie przeprowadzone przez naukowców z Harvardu, opublikowane 4 października w *Joule*, informuje, że jeśli Stany Zjednoczone zbudowałyby wystarczająco turbin wiatrowych, aby zaspokoić całe swoje zapotrzebowanie na energię elektryczną, turbiny natychmiast podniosłyby temperaturę powietrza przy powierzchni regionu o średnio 0.24 stopnia Celsjusza (Gramling, 2018)”.

Scenariusz lekcji 7: *Błędy logiczne*

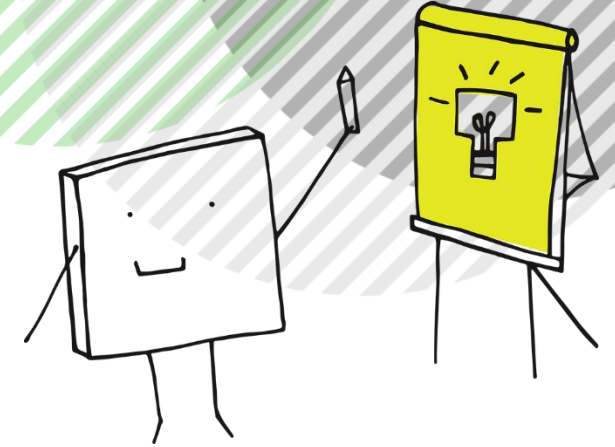
- RODZAJE BŁĘDÓW LOGICZNYCH – „ad personam” –odwoływanie się do osoby
- **Odwołanie do ignorancji:** Twój argument jest prawdziwy, ponieważ nie ma dowodu, który udowodniłby że jest fałszywy i vice-versa.
Musi istnieć życie na innych planetach, ponieważ jak dotychczas nikt nie był w stanie udowodnić, że życie na innych planetach nie istnieje.
- **Odwołanie do emocji:** Argument nie jest oparty na rozumowaniu logicznym lub dowodzie twierdzenia, lecz na emocjonalnej odpowiedzi widowni.
- **Odwołanie do popularności**
- **Fałszywa analogia**
- **Odwołanie do natury**
- **Odwołanie do autorytetu**
- **Rozumowanie okrężne**
- **Równia pochyła**
- **Fałszywa dychotomia:** Twój argument upraszcza skomplikowany problem do dwóch i tylko dwóch wykluczających się opcji, chociaż inne opcje mogą istnieć.
- **ALE UWAGA-** nie bójmy się argumentów. Wystarczy przeformułować

Richard Dawkins, biolog ewolucyjny i możliwie że najważniejszy ekspert w dziedzinie ewolucji, mówi że to prawda. Zatem, to prawda. – ŻLE – poleganie na autorytecie

Ale

Naukowcy z Instytutu X przeprowadzili w ciągu 40 lat szereg badań na muszkach owocówkach, które jednoznacznie wskazują, że Y.

I na koniec bardzo krótkie ćwiczenie

- Jaki to błąd logiczny?

Oczywiście, radioaktywne odpady są niebezpieczne dla ludzkości. Każdy to wie; nie wydaje się możliwe, by zaakceptować twój argument.

Podczas gdy promieniowanie jest niebezpieczne w dużych dawkach, nie ma dowodów na negatywne efekty małych dawek dla zdrowia. Zatem, promieniowanie w małych dawkach nie szkodzi zdrowiu.